

1. Kyrkans statistik

1.1. Varför behöver kyrkan statistik?

Statistik förmedlar information i siffror om samhällets verksamhet och utveckling. Tillförlitlig och omfattande statistik är ett bra hjälpmedel när det gäller att sköta de gemensamma uppgifterna effektivt.

Precis som andra offentliga samfund kan även kyrkans verksamhet och ekonomi analyseras. Vad erbjuder kyrkan medborgarna och på vilket sätt genomför den sin uppgift? Hur stora medel satsar kyrkan varje år på sina grundläggande uppgifter, och hur fördelar sig resurserna mellan de olika uppgifterna? Också församlingsmedlemmarna, församlingens förtroendevalda och andra samhällsaktörer behöver statistik för att få en realistisk bild av kyrkans och församlingarnas verksamhet och ekonomi samt förändringar i dessa. Församlingsmedlemmarna har rätt att få veta vad kyrkan åstadkommer med de skattemedel de betalar.

Enligt 25 kap. 8 § i kyrkolagen ska lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas inom kyrkoförvaltningen. I lagens 20 § anges att myndigheterna är skyldiga att producera och sprida information. Detta innebär bland annat att församlingar, kyrkliga samfälligheter och kyrkliga myndigheter ska främja öppenhet inom sin sektor genom att själva aktivt producera och sprida information. Vid bedömningen av behovet att sammanställa information ska myndigheten beakta i vilken mån upplysningar om dess verksamhet står att få med hjälp av handlingsoffentligheten eller på basis av den allmänna statistikproduktionen. Statistikcentralen och andra allmänna statistikproducenter behandlar dock inte för tillfället uppgifter om kyrkan eller dess myndigheter, utan kyrkan ansvarar själv för sin statistikproduktion. Skyldigheten att producera information är mer omfattande i sådana fall där de handlingar som beskriver verksamheten är sekretessbelagda, såsom inom diakonin.

Kyrkans intressebevakning bland annat i frågor som berör rätten att ta ut samfundsskatt kan skötas effektivt endast om man vet i vilken mån kyrkan använder resurser för begravningsväsendet, sina folkbokföringsuppgifter och förvaltningen av kulturhistoriskt värdefull egendom.

Det är inte ändamålsenligt att statistikföra all verksamhet som församlingarna bedriver varje år. En del av de uppgifter som kyrkan behöver sammanställs vart fjärde år eller utreds genom urvals- och intervjuundersökningar.

1.2. Användningen av statistik inom församlingarna

Kyrkans statistik beskriver församlingarnas verksamhet. Informationen gör det möjligt att med tanke på utveckling av verksamheten och eventuella behov av ändringar i prioriteringsområdena förutspå bland annat strukturella ändringar, förändringar i folkmängdens utveckling och omvärlden samt förändringar i församlingens ekonomiska ställning.

Församlingarna kan utnyttja statistiken till exempel när de planerar sin verksamhet och ekonomi och vill jämföra sin situation med de övriga församlingarna, stiftet och hela kyrkan.

Församlingsmedlemmarna har bättre möjligheter att övervaka de kyrkliga myndigheternas verksamhet och påverka beslutsfattandet om myndigheterna bedriver en öppen verksamhet. Statistiken ger en överskådligare och mångsidigare bild av församlingarnas verksamhet och de effekter som församlingarnas och kyrkans åtgärder har på miljön och de rådande samhällsförhållandena.

1.3. Uppgifternas riktighet

Kyrkans statistik används ofta som grund också för långsiktiga beslut. En förutsättning för att statistiken ska vara tillförlitlig är att församlingarna statistikför alla uppgifter på ett enhetligt sätt enligt Kyrkostyrelsens anvisningar. På så sätt kan uppgifterna jämföras till exempel mellan olika församlingar. En korrekt statistik stärker församlingarnas och hela kyrkans ställning i samhället.

2. Kyrkostyrelsens strategi för statistikproduktion

Strategin bygger på samfundets mission, vision och värderingar. Missionen (verksamhetsidé) är samfundets grundläggande uppgift. Visionen är en bild av hur samfundet och verksamheten ser ut i framtiden. Värderingarna beskriver de principer som samfundet respekterar och följer. Strategin är en verksamhetsmodell som leder till det målläge som visionen beskriver.

Statistikproduktionens mission (Verksamhetsidé)

Kyrkostyrelsen ser till att kyrkan och det övriga samhället får korrekta uppgifter om kyrkan och dess verksamhet för informations-, planerings-, besluts-, forsknings- och intressebevakningssyften samt för att utveckla kyrkans och församlingarnas egen verksamhet.

Statistikproduktionens vision

Kyrkostyrelsen producerar högklassig och tillförlitlig statistik som administreras yrkeskunnigt i god samarbetsanda och som en service för församlingarna.

Statistikproduktionens värderingar

Serviceanda
Respekt för de etiska principer som gäller för statistik

Statistikproduktionens strategiska mål och åtgärder

1. Statistikutbudet är relevant och högklassigt.
 - Statistikutbudet följer efterfrågan och förändringarna i denna med beaktande av informationens jämförbarhet.
 - Statistiken innehåller information som möter användarnas behov.
 - Kyrkostyrelsen samlar bara in sådan information av församlingarna som kyrkan verkligen behöver.
2. Kändhet och positivt anseende
 - Vi agerar öppet och informerar aktivt.
3. Mervärde för informationsanvändaren
 - Vi utvecklar statistiktjänsterna så att de motsvarar kundernas behov.
4. Enhetliga och omfattande webbtjänster

- Vi utvecklar webbtjänsterna till en enhetlig, åskådlig och lättanvänd tjänst.
5. Smidiga och funktionssäkra processer
- Vi beskriver processerna och förbättrar processtyrningen.
 - Vi utvecklar statistiksystemen så att de motsvarar användarnas önskemål.
6. Effektivare samarbete
- *Församlingarna*
 - *Domkapitlen*
 - *Kyrkostyrelsens olika enheter*
 - Inom församlingarna är man medveten om statistikens betydelse och inser att produktionen av information är en nödvändig del av verksamheten.
 - Domkapitlen deltar i insamlingen av information när det är ändamålsenligt med tanke på uppgiften.
 - Kyrkostyrelsens olika enheter hjälper till att rikta insamlingen av information så att den motsvarar behoven.
7. Utveckling av personalens kompetens
- *Vi utvecklar personalens kompetens genom målinriktad utbildning och utmanande arbetsuppgifter.*